

NOTATY Z PRAKTYKI

ANTONI BILIŃSKI
Lubliniec

WYPADNIĘCIE MACICY U KLACZY

Wypadnięcie macicy u klaczy należy do przypadków rzadziej spotykanych w praktyce.

Dnia 19 kwietnia 1969 r. zostałem wezwany do klaczy, która po porodzie była bardzo niespokojna. Po przyjeździe na miejsce stwierdzono całkowite wypadnięcie macicy. Klacz przy tym leżała uderzając kończynami i przewracała się z boku na bok. Macica leżała na ściółce, zabrudzona kałem i słomą z drobnymi ranami krwawiącymi, nie ochraniana.

W wywiadzie ustalono, że była to 7-letnia pierwiastka, w dobrej kondycji a poród odbył się prawidłowo bez pomocy. Wkrótce po porodzie klacz zaczęła się niepokoić, potem rzucić i przy objawach morzyskowych nastąpiło wypadnięcie macicy. Od tego momentu klacz już nie wstała, mimo usiłowania zmuszenia jej do tego przez właściciela. Dla uspokojenia podano 7 ml trankwiliny oraz 18 ml eunarkonu dożylnie w dawkach frakcjonowanych, po czym klacz uspokoiła się, parcia zostały zniesione. Następnie macicę umyło w ciepłym roztworze rivanolu, a krwawiące rany pędzlowano nalewką jodową.

Ze względu na zupełne ustąpienie parć po podaniu eunarkonu repozycję przeprowadzono bez trudu. Do jamy macicznej wprowadzono 10 brykietów furometritu, po czym na pochwę założono prowizoryczne zabezpieczenie z ręcznika umocowanego sznurem na kolii założonej na szyi. To prowizoryczne zabezpieczenie przed ewentualnym powtórным wypadnięciem polecono kontrolować i utrzymać w założonej pozycji. Następnie podano 30 j. hypofizyny i 1 800 tysięcy penicyliny i 2,0 streptomycyny. Klacz wstała sama o 9 rano, parcia już nie wystąpiły.

Kontrolę przeprowadzono o godzinie 14. Ogólny stan był dobry, przy temp. 38,1^o, tętnie 76/min., perystaltyka dobra. Dawkę antybiotyków powtórzono jeszcze raz w tej samej ilości.

Następnego dnia właściciel podał iż przy zachowanym apetycie klacz nie oddaje kału i moczu. Rektalnie stwierdzono, że macica jest obkurczona, pęcherz moczowy miernie wypełniony, perystaltyka słaba. Na 3 dzień właściciel zgłosił, że u klaczy wystąpiły objawy morzyskowe przy czym klacz nadal nie oddała moczu. Badaniem rektalnym stwierdzono silne wypełnienie pęcherza moczowego, który opróżniono przez cewnikowanie. Przy cewnikowaniu były jednak pewne trudności przy przeprowadzeniu go przez cewkę moczową.

Badaniem *per vaginam* stwierdzono w pochwie pewną ilość płynu surowiczego-krwawego, który łatwo dał się usunąć, szyjka maciczna była zamknięta. Przeciwbólowo podano nowalginę dożylnie w ilości 30 ml oraz 500 ml 20% glukozy. W dniu następnym przeprowadzono ostatnie badanie kliniczne. Stan ogólny nie budził zastrzeżeń, a po tygodniu klacz użyto do pracy.

Adres autora: lek. wet. Antoni Biliński, Lubliniec, ul. Armii Czerwonej 87.

ANTONI OBRĄCZKA
Mikołajki

UWIEŻNIĘCIE PĘTLI JELITA CZZEGO W LEWYM WIĘZADLE SZEROKIM MACICY KROWY

Do Lecznicy dla Zwierząt w Mikołajkach dostarczono krowę, która od trzech dni nie oddawała kału oraz nie przyjmowała karmy.

Ciepłota 37,8, tętno 58/min. oddechy 24/min. Badaniem rektalnym stwierdzono nieprawidłowe ułożenie

narządów jamy miednicznej. Tam, gdzie w normalnych warunkach wyczuwa się macicę stwierdziłem obecność jelita przypominającego w dotyku skręcony powróż. W tej sytuacji wykonano laparotomię z prawej strony jamy brzusznej. Krowie podano 10 ml trankwiliny, a następnie ułożono na stole operacyjnym. Znieczulenie miejscowe wykonałem 5% polokainą w ilości 100 ml w przewidywanej linii cięcia oraz znieczulenia przykręgowę. Cięcie dł. ok. 50 cm rozpoczynało się na 13 cm poniżej wyrostków poprzecznych kręgów lędźwiowych i bieгло tuż za łukiem żebrowym prostopadłe do żyły młecznej.

Po przecięciu otrzewnej w ranie ukazała się sieć duża przykrywająca trawieniec, który był wypełniony znikomą ilością karmy.

Po nacięciu listka zewnętrznego sieci dużej na odcinku 20 cm i po wprowadzeniu lewej ręki z lewej strony trawieńca a prawej z prawej można było dołącznie prześledzić właściwe ułożenie tego narządu oraz dwunastnicy. Następnie nacięto listek wewnętrznej sieci dużej i w ten sposób można było już bezpośrednio sprawdzić ułożenie jelit. Jelito czcze było nieznacznie wzdęte i zawierało znaczną ilość płynnej treści. W pierwszej chwili nie widać było żadnych zmian wskazujących na przyczynę choroby. Dlatego też zacząłem wyciskać treść jelita w kierunku doodbytowym. To było jednak możliwe tylko do pewnego momentu, a mianowicie do chwili kiedy to część jelit została wypełniona treścią i gazami. Dalsze takie postępowanie groziło pęknięciem jelita. Ten fakt upewnił mnie, że część jelit znajdujących się w jamie miednicznej jest niedrożna. Wtedy zamiast przeciskać treść zacząłem przesuwac jelito w rękach. Po kilkudziesięciu minutach udało mi się dotrzeć do miejsca gdzie wyczułem nitki włóknika pokrywające jelito a przy dłuższej manipulacji stwierdziłem, że pętla jelita uwięzła w lewym wiązadle szerokim macicy.

W tej sytuacji próbowałem wydobyć tę część jelita poprzez ten sam otwór (rozstęp pomiędzy włóknami wiązadła) przez który jelita wsunęły się co jednak mi się nie udało z uwagi na brak dostępu do tej części jamy miednicznej. Ponieważ część jelit pozostawała już około 2 godzin poza jamą brzuszną, pojawiły się liczne wybroczyny (mimo, że jelita były systematycznie zwilżane ciepłym roztworem fizjologicznym soli kuchennej) i operację należało już kończyć.

Wówczas postanowiłem rozzerwać wiązadło co było dość łatwe i tym samym pętla jelit została uwolniona.

Na jelita wprowadziłem nieznaczna ilość sigma-mycyny a następnie zeszyłem obydwa listki sieci szwem ciągłym z katgutem Nr 1. Otrzewną z warstwą mięśni zeszyłem szwem ciągłym z katgutem Nr 2. Mięśnie szyłem łącznie ze skórą jedwabiem Nr 7 szwem skrzyżowanym. W godzinach nocnych krowa oddała pierwszy kał konsystencji półpłynnej w ilości ok. 6 wiader. Rano kał był już normalny. Rana goiła się doraźnie. Szwy skórne zostały usunięte dwunastego dnia.

Adres autora: lek. wet. Antoni Obrączka, Mikołajki k/Mrągową, ul. Poznańska 2 m. 1.

KAZIMIERZ ZAPRZAŁ
Koziegłowy

NIEZWYKŁA ZAWARTOŚĆ PRZEPUKLINY MOSZNOWEJ U ŚWINI

Przedstawiam dwa przypadki przepukliny mosznowej u knurów ze względu na rzadziej spotykaną zawartość. W jednym treści stanowiącej pęcherz moczowy w drugim jelito, połączone przetoką kałową ze skórą moszny.